

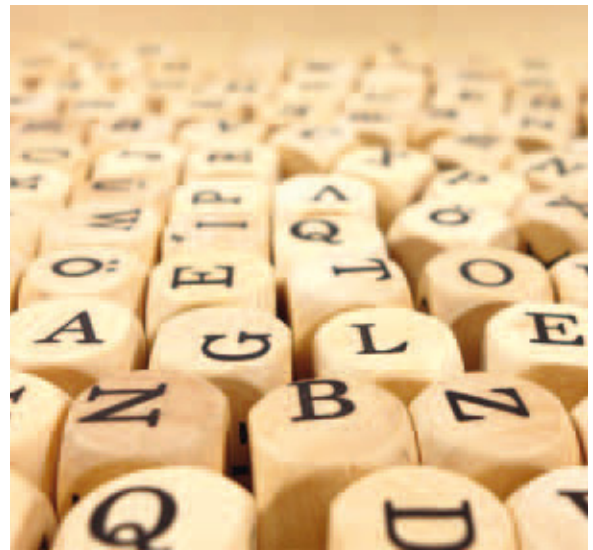
Makkelijker communiceren met anderstaligen en laaggeletterden

De Amsterdamse huisarts Hans Nederhof ontwikkelde samen met zijn zoons het softwareprogramma Health Communicator: een meertalig anamnese- en video-voorlichtingssysteem dat direct rapporteert aan het HIS of KIS. Op dit moment is ruim 20% van de Nederlanders allochtoon en 10% van de Nederlanders laaggeletterd. De communicatie met deze mensen verloopt vaak moeizaam, met mogelijk minder goede zorg als resultaat.

Health Communicator is enkele maanden geleden gelanceerd en bedient inmiddels ongeveer 50.000 patiënten en dat aantal groeit snel. Voor de 100 meestvoorkomende ziektebeelden zijn er anamnestiche vragenlijsten in het Turks, Engels, Arabisch, Russisch en Tarifit opgenomen. Het werkt als volgt: de huisarts of praktijkondersteuner

zet voorafgaand aan het consult een specifieke vragenlijst klaar voor de betreffende patiënt in zijn moedertaal. De patiënt krijgt via invoer van een uniek nummer de vragenlijst voorgeschoteld en vult deze in, in de wachtkamer, op zijn smartphone of computer thuis. Vragen en antwoorden worden weergegeven in woord en in beeld. De ingevulde antwoorden verschijnen door een koppeling in het Nederlands in het HIS of KIS, zodat zowel patiënt als zorgverlener met een voorsprong het consult ingaat.

In het programma zit ook een bibliotheek met educatieve videofilmmpjes en informatie over ziektes en aandoeningen gebaseerd op richtlijnen van het NHG. Een huisarts of praktijkondersteuner kan na afloop van het consult een filmpje of informatiemateriaal koppelen aan het nummer van een patiënt en hem het extra voorlichtingsmateriaal laten lezen of bekijken. De eerste praktijkervaringen van patiënten zijn positief, het over de drempel trekken van werknemers kost wat meer moeite. Lees hierover in het

interview met praktijkondersteuner Jolanda Schulze van gezondheidscentrum Banne Buiksloot uit Amsterdam op <http://www.smarthealth.nl/2014/11/10/ehealth-op-de-werkvloer-health-communicator-sag>. ■

Annet Sollie

www.nedtalk.com

Varenicline en stoppen met roken

Rokers die niet in staat zijn om binnen enkele weken te stoppen met roken kunnen ook met een afbouwschema succesvol stoppen. Rokers die gedurende drie maanden geleidelijk hun nicotinegebruik afbouwen en daarnaast varenicline gebruiken, maken een redelijke kans op een succesvolle stoppoging.

In een RCT waaraan ruim 1500 rokers gedurende 1 jaar meededen, kreeg de ene helft varenicline in een opklimmende dosering tot 2 maal daags 1 mg gedurende 24 weken. De andere helft kreeg placebo. Alle deelnemers kregen de instructie om in 12 weken het roken geleidelijk aan te minderen. Na 12 weken moesten ze definitief gestopt zijn. Alle deelnemers kregen gedurende het hele onderzoek elke twee weken bege-

leiding en daarnaast informatie over het stoppen met roken aan de hand van een boek. Daadwerkelijk stoppen werd anamnestic vastgesteld en gecontroleerd aan de hand van een koolmonoxidemeting in de uitgeademde lucht.

In de eerste 3 maanden waarin een afbouwschema gevolgd werd, lukte het in de varenicline-groep statistisch significant meer deelnemers om volgens schema af te bouwen dan in de placebogroep. In de tweede helft van het onderzoek, van week 21 tot 52, stopte in de varenicline-groep 27% en in de placebogroep bijna 10%. De absolute risicoreductie in deze periode van 17,1% komt overeen met een number to treat van 6. De belangrijkste bijwerking in de varenicline-groep was misselijkheid. Bijwerkingen kwamen overigens in beide groepen even vaak voor.

Stoppen met roken is een belangrijke, maar moeizame interventie. Het is daarom goed dat de gemotiveerde

stopper de keuze heeft uit verschillende stop-met-rokenstrategieën. Direct starten met varenicline en gedurende 3 maanden een afbouwschema volgen, lijkt een redelijk alternatief voor volledig stoppen na een insluiperperiode van 1 tot 2 weken, zoals nu nog wordt geadviseerd. Dit onderzoek geeft niet aan welke van de twee methodes de beste is. Doorgaan met roken is in elk geval de slechtste optie. ■

Bèr Pleumeekers

Ebbert JO, et al. Effect of varenicline on smoking cessation through smoking reduction. A randomized clinical trial. *JAMA* 2015;313:687-94.

De berichten, commentaren en reacties in het Journaal richten zich op de wetenschappelijke en inhoudelijke kanten van het vak. Bijdragen van lezers zijn van harte welkom (redactie@nhg.org). Er verschijnen driemaal per week nieuwe journaalberichten op www.henw.org.